

Βαθμός Ασφαλείας :

Βαθμός Προτεραιότητας :

Αριθ. Πρωτ. Γνωρ. 2

Έν Αθήναις τῆ 16 Φεβρουαρίου 1983

Π ρ ο ς

Τό Υπουργεῖον Δικαιοσύνης

Γραφεῖον κ. Υπουργοῦ

Έ ν τ α ὕ θ α

Ἐχομεν τήν τιμήν νά γνωρίσωμεν ὑμῖν ὅτι, ἐπί τοῦ δια-
τοῦ ὑπ'ἀριθμ. 24/5-Ι-1983 ὑμετέρου ἐγγράφου τεθέντος ἡμῖν
ἐρωτήματος ἂν ἡ παρά τῆ Ἐπιτροπῆ Ὀλυμπιακῶν Ἀγῶνων
(ΕΟΑ) Ἐπιτροπή Φιλᾶθλου ἰδιότητος (Ε.Φ.Ι) ἔχη τό δικαίωμα
νά ἐξετάζη ἐνδρόκως ἢ ἀνωμοτί μάρτυρας καί ἂν εὐθύνωνται
ποινικῶς οἱ φευδῆ ἐνώπιόν της καταθέτοντες, ὡς καί ἂν δύ-
ναται ν'ἀσκή ἔλεγχον τῶν φορολογικῶν στοιχείων ἐταιρειῶν,
ἐμπόρων κλπ. πρὸς διαπίστωσιν ἐνδιαφερουσῶν αὐτήν παρα-
βάσεων, ἡ γνώμη μας εἶναι αὕτη:

Κατά μέν τό ἄρθρ. Ι Ν. 3148/1955, ἡ Ἐπιτροπή Ὀλυ-
μπιακῶν Ἀγῶνων (Ε.Ο.Α.) ἐδρεῦει ἐν Ἀθήναις, εἶναι νομικόν
πρόσωπον δημοσίου δικαίου, αὐτοδιοικοῦμενον καί αὐτόνομον
ἐν τῆ διοικήσει, τῆ διαθέσει καί διαχειρίσει τῆς πάσης
φύσεως περιουσίας της καί ἐν τῆ καθ'ὄλου αὐτῆς δράσει. Κατά
δέ τό ἄρθρ. 2 παρ. 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ἡ ΕΟΑ σκοπεῖ τήν
ἀνάπτυξιν καί ἐξάπλωσιν τοῦ Ὀλυμπιακοῦ ἰδεώδους καί τοῦ
φιλάθλου πνεύματος, μεριμνᾷ δια τήν ἀνάπτυξιν καί προαγω-
γήν τῆς ἐξωσχολικῆς σωματικῆς ἀγωγῆς καί τοῦ ἐν γένει
ἀθλητισμοῦ τῆς χώρας καί δια τήν τήρησιν τῶν ὑμῶν ἀρχῶν καί

των παραδόσεων του αθλητισμού, άσκει έποπτείαν επί των πάσης φύσεως όλυμπιακών άθλημάτων και εισηγεΐται άρμοδίως εις τό 'Υπουργεΐον 'Εθνικης Παιδειας και Θρησκευμάτων την λήψιν παντός μέτρου, συμβάλλοντος εις την εύδωσιν των σκοπών αύτης .

Τέλος διά του άρθρ. 4 παρ. 1 του ίδιου νόμου, παρά τη 'Επιτροπή 'Ολυμπιακών άγώνων συνέστη 'Επιτροπή Φιλάθλου 'Ιδιότητος (Ε.Φ.Ι.) σκοπός της οποίας είναι ή παρακολούθησις των άσχολουμένων μέ τά πάσης φύσεως άγωνίσματα και έν γενει μέ τάς γυμναστικάς ή άγωνιστικάς έκδηλώσεις φυσικών ή νομικών προσώπων έν 'Ελλάδι και έν τη άλλοδαπή ως προς την τήρησιν των ύγιών αρχών του φιλάθλου πνεύματος και των παραδόσεων του άθλητισμού και ό χαρακτηριςμός των παραβαινόντων ταύτας φυσικών ή νομικών προσώπων ως μή φιλάθλων μέ τάς περαιτέρω έκ του χαρακτηρισμού των τούτου αναφερομένας έν παρ. 4 -7 του αύτου άρθρου, ως προς αύτους συνεπείας.- 'Εξ άλλου κατά την παρ. 4 του άρθρου 2 του κατ'έξουσιοδότησιν του άνω Νόμου 3148/1955 και δή του άρθρ. 18 αύτου έκδοθέντος άπό 26/9-6-10-1955 Βασιλικού διατάγματος, "προς μόρφωσιν πλήρους κρίσεως επί των

- >> καταγγελλομένων παραβάσεων του Κανονισμού Φιλάθλου Ιδιότητος,
- >> δύναται ή Ε.Φ.Ι. πρό της λήψεως όριστικης (κατ'άρθρ. 4 παρ. 3
- >> και 4 του ν. 3148/1955) αποφάσεως ν'αναθέτη την διενέργειαν
- >> ανακρίσεων εις μέλη αύτης ή εις κρατικούς λειτουργούς και νά
- >> καλή ένώπιόν της προς έξέτασιν τόν υπό κατηγορίαν τελούντα
- >> ή πάντα δυνάμενον νά διαφωτίση την υπό κρίσιν υπόθεσιν".

'Εκ της τελευταίας ταύτης διατάξεως και παρ'όλον ότι ή 'Επιτροπή 'Ολυμπιακών 'Αγώνων είναι νομικόν πρόσωπον δημοσίου δικαίου και δή κατά τε τόν υπό του νομοθέτου δοθέντα χαρακτηρισμόν αλλά και τάς παρασχεθείσας αύτη έντεταμένας έξουσίας προς έξυπηρέτησιν σκοπών γενικού συμφέροντος, ως ή ανάπτυξις

έν Ἑλλάδι τοῦ ἀθλητισμοῦ καί τοῦ ἀθλητικοῦ πνεύματος καί ἡ στέρσις δι' ἀποφάσεων τῆς παρ' αὐτῇ συσταθείσης Ἐπιτροπῆς Φιλᾶθλου Ἰδιότητος τῆς ἀθλητικῆς ἰδιότητος εἰς ἐπιδείξαντας ἀντιαθλητικόν πνεῦμα, οὐδαμῶς προκύπτει ὅτι ἡ Ἐπιτροπή αὕτη (Ε.Ο.Α.) εἶναι καί προανακριτική ἀρχή ὑπό τήν γνωστήν έν τῷ Κώδικι Ποιν. Δικονομίας ἔννοϊαν καί δῆ οὔτε αὕτη οὔτε ἡ παρ' αὐτῇ συσταθεῖσα καί ἀποτελοῦσα εἰδικόν ὄργανόν της Ἐπιτροπή Φιλᾶθλου Ἰδιότητος, εἰς ἣν ἀνετέθη ἡ διενέργεια ἀνακρίσεων.- Ἡ δέ έν τῇ παρ. 4 τοῦ ἄρθρ. 2 τοῦ Β.Δ. τῆς 6-ΙΟ-Ι955 φράσις, ὅτι ἡ ΕΦΙ δύναται "ν' ἀναθέτη τήν ἐνέργειαν ἀνακρίσεων εἰς μέλη αὐτῆς ἢ εἰς κρατικούς λειτουργούς καί νά καλῆ ἐνώπιόν της πρὸς ἐξέτασιν τόν ὑπό κατηγορίαν τελοῦντα ἢ πάντα δυνάμενον νά διαφωτίση τήν ὑπό κρίσιν ὑπόθεσιν", οὐδαμῶς ἔχει τήν ἔννοϊαν ὅτι ἀπενεμήθη αὐτῇ ἡ ἰδιότης τοῦ εἰδικοῦ, κατ' ἄρθρ. 34 ΚΠΔ, ἀνακριτικοῦ ὑπαλλήλου καί δῆ εἴτε εἰς τόν πρὸεδρόν της, εἴτε εἰς τὰ μέλη της (ἄρθρ. 4 παρ. 2 Ν. 3148/Ι955 έν συνδ. μέ παρ. 4 ἄρθρ. 2 τοῦ ἀπὸ 26/9-6-ΙΟ-Ι955 Β. Δ/τος).- "Αν ὁ νομοθέτης ἤθελεν τοιοῦτον τι θά ἐξεφράζετο ῥητῶς, ὡς πάντοτε εἰς τοιαύτας περιπτώσεις ἔπραξεν (πρβλ. ἄρθρ. 114, Ν.Δ. 3030/Ι954 περί ἀγροφυλακῆς, ἄρθρ. 290 καί 291 Ν.Δ. 86/Ι969 "περί δασικοῦ κώδικος", ἄρθρ. 82 Ν. 602/Ι914 "περί συνεταιρισμῶν" ^{Κ) Κ)} Προδήλως διά τῆς ὑπ' ὄφιν φράσεως "διενέργεια ἀνακρίσεων" ἄς κατά τάς έν τῷ προμνημονευθέντι διατάγματι περιστάσεις δύναται νά ἐνεργῇ ἡ ΕΦΙ νοεῖται ἡ διενέργεια ἀτύπων ἐξετάσεων πρὸς ἐπίτευξιν τῶν δι' οὓς ἐτάχθη αὕτη σκοπῶν. Ἄλλως τε εἰς τοὺς εἰδικούς ἀνακριτικούς ὑπαλλήλους, ἔχει ἀνατεθῆ, διά τῶν εἰδικῶν περί αὐτῶν νόμων, ἡ ἐνέργεια προανακρίσεως προκειμένου περί ὠρισμένων ἐγκλημάτων (βλ. καί ἄρθρ. 34 ΚΠΔ), ἐνῶ ἡ ΕΦΙ, κατὰ τόν περί

Ἐπιτροπῆς Ὀλυμπιακῶν Ἀγῶνων Ν. 3148/1955 καὶ τὸ ἀπὸ 26-9/6-10-1955 Δ/γμα, ἐνεργεῖ "ἀνάκρισιν", ἐπὶ τῷ τέλει στερήσεως ἢ μὴ (ἐπὶ τῇ βάσει τῶν συγκεντρωθέντων στοιχείων) τῆς "φιλάθλου ιδιότητος", τινος, μὲ τὰς ἐντεῦθεν συνεπείας τῆς μὴ συμμετοχῆς των, εἴτε ὡς διοικούντων, εἴτε ὡς μελῶν, εἴτε ὡς ἀθλητῶν, εἴτε ὡς ἀσκουμένων εἰς τὰ πάσης φύσεως ἀθλητικὰ, γυμναστικὰ καὶ ἀγωνιστικὰ σωματεῖα, ἐνώσεις, συνδέσμους ἢ ὁμοσπονδίας, ἢ ἄρχοντες, κριταί, διαιτηταί ἢ ἰατροὶ ἀγῶνων ἢ ἀρχηγοὶ γυμναστικῶν, ἀγωνιστικῶν ἢ ἀθλητικῶν ἐν γένει ὁμάδων, οὐχὶ ὅμως καὶ πρὸς διαπίστωσιν ἐγκλημάτων ὑπὸ τῆν ἐν ἄρθρῳ 13 Π.Κ. ἔννοϊαν.- Οὐδέ ἐδόθη, ἀνεξαρτήτως τούτου, ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω νομοθετημάτων ἢ ἄλλης τινος διατάξεως νόμου τὸ δικαίωμα εἰς τῆν ἀνωτέρω Ε.Ο.Α. ἢ τῆν παρ' αὐτῷ συσταθεῖσαν Ε.Φ.Ι. τὸ δικαίωμα πρὸς ἔνορκον ἐξέτασιν μαρτύρων κατὰ τὸν Κώδικα Ποιν. Δικονομίας, ὥστε νὰ δύναται αὕτη νὰ καλῆ, ἀνεξαρτήτως τῆς ἐλλείψεως παρ' αὐτῇ τῆς ιδιότητος τοῦ εἰδικοῦ ἀνακριτικοῦ ὑπαλλήλου, μάρτυρας πρὸς ἔνορκον ἐξέτασιν καὶ ὕπερ ἤτο ἀπαραίτητον ὡς συνταγματικῶς, κατ' ἄρθρ. 13 παρ. 5 τοῦ ἐν ἰσχύϊ Συντάγματος ἐπιβεβλημένον, ἀφοῦ ἡ συνταγματικὴ αὕτη διατάξις ὀρίζει ὅτι "οὐδεὶς ὄρκος ἐπιβάλλεται ἄνευ νόμου, ὀρίζοντος καὶ τὸν τύπον αὐτοῦ".- Μὴ παρασχεθέντος δὲ τοιούτου δικαιώματος πρὸς ἔνορκον ἐξέτασιν, παρέπεται ὅτι ὁ ἐπὶ τούτῳ τῷ τέλει καλούμενος μάρτυς καὶ μὴ προσερχόμενος δὲν ὑπέχει τὰς κατ' ἄρθρ. 229 ΚΠΔ κυρώσεις τῆς λιπομαρτυρίας, προσερχόμενος δὲ καὶ ὀρκιζόμενος καὶ ψευδῆ καταθέτων δὲν ὑπέχει τὰς κατ' ἄρθρ. 224 Π.Κώδικος ποινᾶς τῆς ψευδορκίας, ἀφοῦ ἡ Ε.Ο.Α. καὶ ἡ Ε.Φ.Ι. δὲν εἶναι "ἀρμοδία πρὸς ἔνορκον ἐξέτασιν ἀρχή".

Ὅμως, δοθέντος ὅτι ἡ ΕΟΑ, (εἰδικὴν ὑπηρεσίαν ἢ ἐντεταλμένον ὄργανον τῆς ὁποίας ἀποτελεῖ ἡ ΕΦΙ κατὰ τὸν Ν. 3148/1955 καὶ τοὺς περὶ τούτων κανονισμοῦς των) εἶναι νομικὸν πρόσωπον

Ἡ ἀπόφασίς
μὲ τὴν συνέ-
θειαν

δημοσίου δικαίου, έχον ιδίαν δικαιοδοσίαν μετά διατακτικῆς ἐξουσίας, ἀσκοῦν κατ'ιδίαν αὐτοῦ ἐλευθέραν κρίσιν καί αὐτοβουλίαν ἐν ὀρισμένῳ κύκλῳ "διοικήσιν" ὑπὸ τὴν λειτουργικὴν ἐννοίαν τοῦ ὄρου, πρὸς ἐκπλήρωσιν ἀμέσων -πρὸς ἐξύψωσιν τοῦ ἀθλητισμοῦ- σκοπῶν τοῦ Κράτους ἢ καί ἀπωτέρων μὲν, γενικοῦ ὅμως τῆς Πολιτείας συμφέροντος καί κοινῆς ἀνάγκης, περιβληθέν ἕνεκα τοῦτου ὑπὸ τοῦ νομοθέτου, δι' ὀργανισμοῦ δημοσίας ὑπηρεσίας (βλ. πέραν τῶν μνημονευθειῶν ἀνωτέρω διατάξεων καί ἄρθρ. 3 παρ. 11, 6,7,8,9,II,Ι2 τοῦ Ν. 3148/1955 ἀλλὰ καί τὸ ὑπ'ἀριθ. 70/19-2-1975 Π.Δ/μα "περὶ ὀργανώσεως τῶν Ὑπηρεσιῶν καί διαρθρώσεως τῶν τακτικῶν θέσεων προσωπικοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων) δεῖον νᾶ γίνῃ δεκτὸν ὅτι τὸ νομικὸν τοῦτο δημοσίου δικαίου πρόσωπον (Ε.Ο.Α.) εἶναι "ἀρχή" (βλ. Δαγτόγλου Γεν. Διοικητικὸν Δίκαιον τόμος α' σελ. 276 ἐπ., Σπηλιωτοπούλου ἔγχειρ. Διοικ. Δικαίου β' ἐκδ. παρ. 299-303, Γιδδπούλος Δικαιοσύνη Γ σελ. 196, Μπουρδπούλος Ἑρμηνεία Ποιν. Κώδικος τόμ. β' σελ. 82 σημ. 4, Καρανίνας Ἑγχειρίδιον Ποιν. Δικ. 2 β' ἐκδ. 1954 παρ. 53 σελ. 357, Γάφος Εἰδικὸν τεῦχος α' σελ. 82 σημ. 6 καί σελ. 128 σημ. II καί τεῦχος β' σ. 124, Κ. Κόλλιας Ποιν. Χρ. ΙΒ σελ. 30, Α.Π. 621/1924 Θ. ΛΣΤ σ. 119, Ἐφ. Ἀθ. 279/1965 καί τὴν ὑπ' αὐτὴν πρότασιν Χρ. Οἰκονόμου εἰς Π. Χρ. ΙΕ σ. 293) ἢ δὲ Ε.Φ.Ι ἐντεταλμένον ὄργανον αὐτῆς.- Κατ'ἀκολουθίαν δὲ τούτων, ὁ παρὰ τῆς Ε.Φ.Ι ἐξεταζόμενος ἢ ἀναφερόμενος εἰς αὐτὴν, ἐκθέτων ἐν γνώσει τοῦ ψευδῆ πράγματα ἢ ἀρνούμενος ἢ ἀποκρύπτων τὰ ἀληθῆ ὑποπίπτει εἰς τὴν ἐν ἄρθρῳ 225 παρ. 2 Π.Κώδικος παράβασιν.- Ἀλλὰ δικονομικὸς καταναγκασμὸς τοῦ καλουμένου ὅπως προσέλθῃ πρὸς ἐξέτασιν ἢ ἐπιβολὴ κυρώσεων διὰ τὴν μὴ προσέλευσίν του, δέν δύναται νᾶ γίνῃ μὴ ὑφισταμένης ἐν τούτῳ διατάξεως νόμου.

Σημειῶ πρὸς ἀποφυγὴν πάσης συγχύσεως, ὅτι τ'ἀνωτέρω δέν ἀφοροῦν ἀνάκρισιν, διεξαγομένην πρὸς διαπίστωσιν πειθαρχικῶν

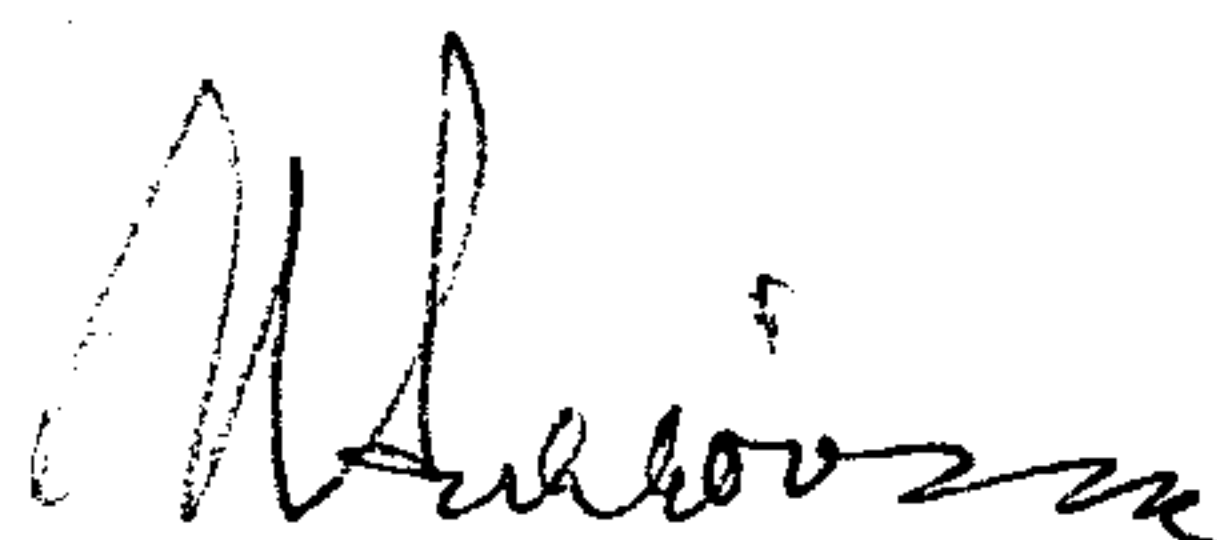
παραπτωμάτων των παρά τῷ ἄνω νομικῷ προσώπῳ, δ.δ. ὑπηρετούντων ὑπαλλήλων, δι' ἣν σχετικὰς διατάξεις ἔχει τὸ Π.Δ. 611/1977 "περὶ ὑπαλληλικοῦ κώδικος, ὡς πρὸς ἣν ἀνακρίσιν κατ' ἄρθρ. 2 αὐτοῦ, ἐφαρμογὴν ἔχουν τὰ ἄρθρ. 226 - 236 τοῦ ἰδίου κώδικος.

Τέλος, κατὰ τὰς συνδεδυασμένας διατάξεις τῶν παρ. 9 καὶ 10 τοῦ ἄρθρ. 45 καὶ παρ. 1 τοῦ ἄρθρ. 44 τοῦ Π.Δ. 99/1977 "περὶ τοποποιήσεως συμπληρώσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων περὶ τηρήσεως βιβλίων καὶ στοιχείων", πλὴν τῶν διευθυντῶν τῆς Μηχανογραφικῆς ὑπηρεσίας Φορολογίας, τῶν Διευθυντῶν τῆς ὑπηρεσίας προληπτικοῦ φορολογικοῦ ἐλέγχου, τῶν διοικητικῶν δικαστηρίων, τῆς Ἐπιτροπῆς λογιστικῶν βιβλίων καὶ τοῦ ἀρμοδίου Ἐπιθεωρητοῦ τῶν Οἰκονομικῶν Ἐφοριῶν, ἄνευ ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν οὐδεμία ἑτέρα - πλὴν τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου - δημοσία, δημοτική, κοινοτική ἀρχὴ ἢ νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, ὄργανισμὸς κλπ. δικαιούται νὰ λαμβάνη γνῶσιν τῶν ὑπὸ τοῦ ἄνω κώδικος ὀριζομένων βιβλίων καὶ στοιχείων. Συνεπῶς ἡ Ε.Ο.Α., ἐντεῦθεν δὲ καὶ ἡ Ε.Φ.Ι δέν ἔχουν δικαίωμα νὰ λαμβάνουν γνῶσιν τῶν ὡς ἄνω βιβλίων καὶ ἄλλων στοιχείων ἐμπορικῶν ἐταιρειῶν κλπ. προκειμένου νὰ διαπιστώσουν παραβάσεις ἐπαγομένης τῆν στέρησιν "φιλάθλου ἰδιότητος", ἐκτὸς ἂν ἤθελε ἐγκρίνει τοῦτο ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν. Ἡ τοιαύτη δὲ προστασία τοῦ ἀσφαλίζοντος τὰ ἰδιωτικὰ συμφέροντα ἐπαγγελματικοῦ ἀπορρήτου κάμπτεται μόνον πρὸ τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας τῆς τακτικῆς δικαιοσύνης (καίτοι αὕτη δέν μνημονεύεται εἰς τὰς ὡς ἄνω ἐξαιρέσεις τοῦ Π.Δ. 99/1977) καὶ τοῦτο ἕνεκα τοῦ ἐπικρατεστέρου δικαιώματος τῆς πολιτείας ὅπως ἐξασφαλίζῃ τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ τὸ δι' αὐτῆς θαλπόμενον συμφέρον τῆς ὀλότητος, ὅπερ εἶναι ὑπέρτερον τοῦ τῶν ἰδιωτῶν. Οὕτω ἡ δικαστικὴ ἐξουσία δύναται καὶ δεόν νὰ ἐπιχειρῇ διὰ τῶν πρὸς τοῦτο

ἐκ τοῦ Συντάγματος τεταγμένων ὀργάνων τῆς (εἰς τὰ ὁποῖα πάντως δὲν ἀνήκουν ἡ Ε.Ο.Α καὶ ἡ Ε.Φ.Ι) ὅλας τὰς ἐπιβεβλημένας διὰ τὴν ἀνίχνευσιν, βεβαίωσιν καὶ τιμώρησιν τῶν ἀξιοποιῶν ἐγκλημάτων πράξεις, ὡς αὗται λεπτομερῶς προσδιορίζονται ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ Κ.Ποιν. Δικονομίας. Καὶ τοῦτο διότι δὲν εἶναι εὐλόγον νὰ ὑποτεθῆ ὅτι ὁ νομοθέτης ἠθέλησε νὰ ἀχρηστεύσῃ ἢ ν' ἀνατρέψῃ τὸ ὅλον σύστημα τῆς διώξεως, βεβαιώσεως καὶ τιμωρήσεως τῶν ἐγκλημάτων, ἐξαρτῶν τὴν ἐκτέλεσιν ὀρισμένων ἀποφασιστικῶν δικαστικῶν ἐνεργειῶν ἐκ τῆς προηγουμένης ἐγκρίσεως τῆς Διοικήσεως (βλ. καὶ Α.Π. 182/1959 Ποιν. Χρ. Θ. σελ. 472, Α.Π. 13/1975 Ποιν. Χρ. ΚΕ σελ. 401, γνωμ. Εἰσ. Α.Π. Σακελλαρίου 46/1956 Ποιν. Χρ. Ζ σελ. 53).-

Μετὰ τιμῆς

Ὁ Εἰσαγγελεὺς τοῦ Ἀρείου Πάγου

Κων/νος Φαφούτης